

GEORGS PELEĀCIS
SEASONS

LINDA LEINE
PIANO

SKANI

Georgs Pelēcis: Gadalaiki Seasons

Linda Leine, piano

CD 1

1. I. Jaungada mūzika New Year's Music	14:38
2. II. Pavasara mūzika Spring Music	17:20
3. III. Vasaras mūzika Summer Music	25:43

CD 2

1. IV. Rudens mūzika Autumn Music	17:18
2. V. Ziemas mūzika Winter Music	15:17
3. VI. Jaunais gads atkal klāt New Year's Again	16:01

TT: 106:30

Recorded at: Concert Hall Great Amber, Liepāja, 31.1-5.2.2022
 Recording producer: Jānis Straume
 Editing, mixing, mastering: Jānis Straume
 Booklet text: Jānis Torgāns
 English translation: Amanda Zaeska
 German translation: Kristina Patzelt
 Photos: Artūrs Kondrāts, Indulis Pelnēns
 Design: Gundega Kalendra, raugs.eu
 Executive producer: Egīls Šefers

© Linda Leine, Concert Hall Great Amber & LMIC, 2022
 © LMIC/SKANI 137, 2022

skani.lv

Latvijas Muzikas
Informācijas Centrs

GREAT AMBER
LIEPAJA CONCERT HALL

CLAUSSEN SIMON | STIFTUNG

Kultūras ministrija

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

All of my creative inspiration comes from music,
from euphony as a reflection of the ideal or the
embodiment of a homeland. Striving for this ideal
is the most important theme in my work.

Georgs Pelēcis

I've been fortunate...
Throughout my life – undeserved good luck.

Georgs Pelēcis in a conversation with Jānis Petraškevičs in the
journal *Rīgas Laiks*

Our new album features the piano music of **Georgs Pelēcis** (1947) dedicated to the theme of the seasons. There are six (!) of these seasons, and, as a loose cycle of compositions, they were created over a longer period of time, from 1977 until 2021, and perhaps even later, during the recording process itself... From the perspective of Latvian music, Pelēcis' creative universe reveals itself as unusually vast, almost unfathomable. And yet, it contains one common concept, one basic feature that serves as a key to his worldview, and that is an intelligent, clear, balanced and euphonic musical solution. This element is so effective, so consistent, so attractive, that even early on, Pelēcis' music was described – by others as well as the composer himself – as the new simplicity, the new consonant music, the new consonantism. And above all this, integrally embedded in his music, is the notion of EUPHONY: sounds that are pleasing to the ear, consonance, harmony, balance. From concrete concepts of elementary music theory regarding the opposites of consonance vs. dissonance to the universal comprehension and sense of the world as a whole (balance, order, peace, stability, also joy and pleasure...).

When taking a closer look at the works Pelēcis has composed, the presence of specific natural objects emerges quite quickly as one of the permanent, independent lines found in his oeuvre. For example, jasmine, lilacs, rhododendrons, lilies (classic lilies, but perhaps also water lilies or simply one of the many bell-shaped flowers in the meadow, or any unspecified, indecipherable flower), dandelions, lilies-of-the-valley, peonies, irises, calla lilies, roses... Or the different phases of the day. Or the aforementioned circle of seasons. Here we find very few traditional sonoric features, except perhaps the occasional association with Baroque music or the polonaise. No, there are almost none of these. Instead, the listener is immersed in a kind of stream of consciousness, the pulse of which (or lack thereof) unfolds according to its own rules (or completely without any clearly perceptible rules) and changes as elusively as the day dawns or the night falls.

New Year's Music (1977). The New Year is here! With echoes of the Baroque and the bustle of an annual fair, with demonstrative parallel fifths and comic, lightly psychologically halting staccatos. And all this beginning already in the very first notes, although the piece as a whole tends to wind back and forth, jump and change, return and renew, and colour itself in the sounds of the parallel minor. There is a certain chickness in the chirping of the grace notes and the splitting of the rhythm down to scale-like strings of sound. It's here! Thicker, denser; more fragile, more transparent. With regular accents and flirty syncopations and a letting loose of the whole metrical rhythm... Everybody rejoices. And at the very end, twelve bars of a little cuckoo clock (nicely marked in the score with the numbers 1 to 12). Clear, subtle, lovely, uplifting.

Spring Music (2021). Unlike the constant commotion and ornamentation, at least the beginning (but also the end) is gentle, as if observing, muted murmurs alternating with individual pedalled notes implying distances. There is much pensiveness through minor tonalities, but this is dispelled by a sense of spaciousness. If trying to describe a basic feeling, I would probably call it anticipation. I could also try to find certain connections with genres, but a direct attempt at that would be very Procrustean. Yes, I feel fantasia, poem,

narrative, impressions, message, introspection – but all of these associations at the same time, simultaneously. And also considerable spatiality, the dissipation of the boundaries of acoustic space, openness...

Summer Music (2017). The same or very similar basic impressions and observations. But this poem-fantasia is even more spacious and therefore obviously includes even more disparate elements and more freedom and unpredictability (how is that possible? !). The emotional colour of E minor and even a few "singable" phrases appear more clearly at the beginning and end of the piece. One of these asserts its diatonic structure in both E minor and C minor, although such clear formulations are on the whole rare. The watercolour-like character of the sound carries greater weight and volume: fluidity, glistening, also mistiness and a veiled quality. And infinity...

Autumn Music (2011). This is one of the relatively rare occasions when Pelēcis provides a verbal remark: *tenero flessibile, pensoso* (loosely translated as 'gently flowing, pensively'). Also the broad melodic scope, with at least three ascending leaps of an octave delicately supported by the relentless tottering of eighth notes, is not very typical of Pelēcis. The consistent three-part voicing, for its part, makes the texture seem like an intermediate stage between polyphony and homophony, although one may and can hear and understand in it what one will... A pleasant, poetic autumnness.

Winter Music (2015). *Pensoso* ('pensively, contemplatively'). This piece differs considerably from the others in its placid movement as well as in the barely perceptible hint of a bell-like sound that gradually becomes clearer. This serves as the message of the piece, eventually leading to the unmistakable image of a procession (*Solenne*, a tentative D major in place of the initially even more veiled and hidden, and thus even more tentative, D minor). An almost demonstrative marching rhythm and an equally clear presentation of movement: an approach and a vivid climax in a jingling swirl of bell-like associations... A celebration. And a prolonged receding, a slowing and dying out of movement. All of this poetically, musically saturated. Euphonious.

New Year's Again (2018). *Agitato* ('with agitation'). Already from the very first bars, this music exudes a joyful agitation, excitement, festive exuberance richly punctuated with the sweeping sounds of a ceremonial dance. Here, too, one hears a clear connection with the letter and spirit of Baroque music; personally, I feel a link with the opulence – and also a bit of the showiness and ornateness – of George Frideric Handel's world of sound. At this early stage, we do not yet know that the bright, robust B-flat major will remain the main, central tonality throughout the piece. Nor do we yet know of the impressiveness of the broad scale-like lines occasionally enhanced by trills. But soon a seemingly small comment from outside joins in – unpretentious repetitions in the left-hand part, which also introduce hints of colour from other, unrealised tonalities. We shall perceive their full meaning and effect only at the very end of the piece. In fact, there is no real conclusion at all – the little repetitions are cut short, disconnected, and then evaporate and fade away.

Jānis Torgāns

I can think of no other Latvian classical artist who provides such a sense of order and tranquillity...

Reinis Birznieks

Georgs Pelēcis is a very significant and important phenomenon in Latvian and global music culture. Having emerged early and vividly in the field of music, he radiated confidence as well as his creative principles and achievements far into the global arena of classical music, most directly as a priest of euphony and, at times, also as an ideologue. But also as a well-known music scholar, teacher and pianist.

Pelēcis was born in Riga on June 18, 1947. He graduated from the Emīls Dārziņš Music High School, having completed the full study programme ranging from the boys' choir to music theory. Among his fellow students were Pēteris Plakidis, Gidon Kremer, Philippe Hirschhorn and Pēteris Vasks. His further education took him to the Moscow State Conservatory, where he studied composition under Prof. Aram Khachaturian. Pelēcis returned to this conservatory several times, later as a researcher and scholar of polyphony, and the results of this work have been recognised in musical circles worldwide. His knowledge and practice have also been confirmed at the universities of Oxford and Cambridge.

In music circles, however, Pelēcis' most resounding success has been his debut at London's Royal Albert Hall with his music for Roald Dahl's *Jack and the Beanstalk*. His compositions have also been performed at the Alternativa festival in Moscow, the Lockenhaus Chamber Music Festival in Austria, around the world as part of the repertoire of the Kremerata Baltica chamber orchestra, at Contemporary Classics in Armenia, Modern Composers in Malta, the Mariinsky International Piano Festival in Saint Petersburg, Music Forum Hradec Králové in the Czech Republic, the Siletz Bay Music Festival in Lincoln City (Oregon, United States) and many other events.

Today, Pelēcis' music can be heard at a variety of musical events, including ballet, and it represents a very wide range of genres and themes. Alongside Latvian folk songs and poetry, he has also worked in the field of Orthodox chant and other spiritual spheres and composed tributes to important public figures from various eras and cultures. Of course, always focusing on nature and man as the source and expression of euphony.

lmc.lv/pelecis

Pelēcis' music really speaks to me and sparks something special in me. It makes me happy.

Linda Leine

Linda Leine is an accomplished soloist, chamber musician and song accompanist throughout Europe. She has played for recordings by Latvian Radio, NDR, WDR, SWR and BR. The pianist was a scholarship holder of the Oscar and Vera Ritter Foundation, the Alfred Toepfer Foundation F.V.S., the Ad Infinitum Foundation and the Claussen-Simon Foundation. In addition to her competition successes as a soloist - she won the Steinway Förderpreis, among others - she was awarded 3rd prize in the Lied Duo category as a Lied accompanist in the competition "Franz Schubert and the Music of Modernity". Linda Leine dedicates herself to an extensive classical repertoire, but also to contemporary music and has already performed in numerous renowned concert halls and festivals in Europe. She is passionate about the interplay of different arts and explores music with dance and film in her projects. Together with the clarinettist Anna Gāgane and the cellist Kristaps Bergs as Trio Fabel.

She first studied at the Emīls Dārziņš Music Highschool in Riga with Ilze Treija, then at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music with Prof. Arnis Zandmanis. She continued her studies in Germany with Prof. Lilya Zilberstein and Prof. Burkhard Kehring at the Hochschule für Musik und Theater Hamburg. She then studied with Prof. Konrad Elser in the master's programme in solo piano at the Lübeck Academy of Music. Linda Leine has also studied piano duo with Daria Marshinina at the Rostock University of Music and Theatre in the class of Prof. Hans-Peters and Volker Stenzl, where she completed her master's degree and concert exam with high distinction.

lindaleine.com

Meine gesamte kreative Inspiration kommt aus der Musik, aus dem Wohlklang als Spiegelbild des Ideals oder der Verkörperung einer Heimat. Das Streben nach diesem Ideal ist das wichtigste Thema in meinem Werk.

Georgs Pelēcis

Ich habe Glück gehabt... Mein ganzes Leben lang - unverdientes Glück.

Georgs Pelēcis in einem Gespräch mit Jānis Petraškevičs in der Zeitschrift *Rīgas Laiks*

Die hier eingespielte Klaviermusik von **Georgs Pelēcis** (1947) ist dem Thema Jahreszeiten gewidmet – anders, als wir es kennen, gibt es bei ihm davon jedoch sechs. Als loser Zyklus von Kompositionen entstanden sie über einen längeren Zeitraum, von 1977 bis 2021, teilweise sogar noch später, während des Aufnahmeprozesses selbst... Aus der Perspektive der lettischen Musik zeigt sich Pelēcis' kreatives Universum als ungewöhnlich weitläufig, fast unergründlich. Und doch enthält es ein gemeinsames Konzept, ein grundlegendes Merkmal, das als Schlüssel zu seiner Weltsicht dient – eine intelligente, klare, ausgewogene und wohlklingende musikalische Lösung. Dieses Element ist so wirkungsvoll, so konsequent, so attraktiv, dass Pelēcis' Musik schon früh – von anderen wie auch vom Komponisten selbst – als die neue Einfachheit, die neue konsonante Musik oder der neue Konsonantismus bezeichnet wurde. Und über all dem steht, in seine Musik integriert, der Begriff der EUPHONIE: Klänge, die dem Ohr gefallen, Konsonanz, Harmonie, Gleichgewicht. Von konkreten Konzepten der elementaren Musiktheorie über die Gegensätze von Konsonanz und Dissonanz bis hin zum universellen Verständnis und Sinn der Welt als Ganzes (Gleichgewicht, Ordnung, Frieden, Stabilität, auch Freude und Vergnügen...).

Bei näherer Betrachtung der von Pelēcis komponierten Werke stellt sich die Präsenz bestimmter natürlicher Objekte recht schnell als eine der permanenten, eigenständigen Linien in seinem Oeuvre heraus. Zum Beispiel Jasmin, Flieder, Rhododendron, Lilien (klassische Lilien, vielleicht auch Seerosen, eine der vielen glockenförmigen Blumen auf der Wiese oder irgendeine unbestimmte Blume), Löwenzahn, Maiglöckchen, Pfingstrosen, Schwertlilien, Calla-Lilien, Rosen... Die verschiedenen Phasen des Tages. Der bereits erwähnte Kreislauf der Jahreszeiten. Hier finden wir nur sehr wenige traditionelle klangliche Merkmale, außer die gelegentliche Assoziation mit Barockmusik oder der Polonaise.

Nein, es gibt fast nichts davon. Stattdessen taucht der Hörer in eine Art Bewusstseinsstrom ein, dessen Puls (oder dessen Fehlen) sich nach eigenen Regeln (oder ganz ohne klar wahrnehmbare Regeln) entfaltet und sich so flüchtig verändert, wie der Tag anbricht oder die Nacht hereinbricht.

Neujahrsmusik (1977). Das neue Jahr ist da! Mit Anklängen an den Barock und das Treiben eines Jahrmarktes, mit demonstrativen Quintparallelen und komischen, leicht psychodelisch anmutenden Staccatos. Und das schon in den ersten Tönen, obwohl das Stück insgesamt dazu neigt, sich hin und her zu winden, zu springen und zu wechseln, zurückzukehren, sich zu erneuern und sich parallel in den Klängen des Moll zu färben. Ein gewisser Chic liegt im Zirpen der Vorschlagsnoten und der Aufspaltung des Rhythmus in skalenartige Klangketten.

Da ist es – dichter, zerbrechlicher, transparenter. Mit regelmäßigen Akzenten, koketten Synkopen und dem Loslassen des gesamten metrischen Rhythmus... Jubel. Und ganz zum Schluss zwölf Takte einer kleinen Kuckucksuhr (in der Partitur hübsch mit den Zahlen 1 bis 12 markiert). Klar, subtil, lieblich und erbaulich.

Frühlingsmusik (2021). Im Gegensatz zu der ständigen Aufregung und Verzierung ist zumindest der Anfang (aber auch das Ende) sanft, wie eine Beobachtung, gedämpftes Gemurmel im Wechsel mit einzelnen Noten, die Entfernung andeuten. In den Moll-Tonarten liegt viel Nachdenklichkeit, ausgelöst durch ein Gefühl der Weite. Wenn ich versuchen würde, das Grundgefühl dieser Musik zu beschreiben, wäre es wahrscheinlich Vorfreude. Fantasie,

Gedicht, Erzählung, Eindrücke, Botschaft, Introspektion – all diese Assoziationen kommen mit der Musik gleichzeitig, simultan. Räumlichkeit, die Auflösung der Grenzen des akustischen Raums, Offenheit...

Sommermusik (2017). Sie löst ähnliche Grundeindrücke und Beobachtungen aus, aber: geräumiger und mit mehr disparaten Elementen, mehr Freiheit und Unvorhersehbarkeit. Die emotionale Farbe von e-Moll und sogar einige "singbare" Phrasen treten am Anfang und am Ende des Stücks deutlicher hervor. Eine davon behauptet ihre diatonische Struktur sowohl in e-Moll als auch in c-Moll, obwohl solche klaren Formulierungen insgesamt selten sind. Der aquarellartige Charakter des Klangs gewinnt an Gewicht und Volumen: fließend, glitzernd, auch neblig und verschleiert. Unendlichkeit...

Herbstmusik (2011). Dies ist eine der relativ seltenen Gelegenheiten, bei denen Pelēcis eine verbale Bemerkung macht: *tenero flessibile, pensoso* (frei übersetzt mit "sanft fließend, nachdenklich"). Auch der weite melodische Rahmen mit mindestens drei aufsteigenden Oktavsprüngen, die durch das unerbittliche Taumeln von Achtelnoten feinfühlig unterstützt werden, ist nicht sehr typisch für Pelēcis. Die konsequente Dreistimmigkeit wiederum lässt die Textur wie ein Zwischenstadium zwischen Polyphonie und Homophonie erscheinen, obwohl man in ihr hören und verstehen kann, was man will... Ein angenehmes, poetisches Herbstgefühl.

Winternmusik (2015). *Pensoso* ("nachdenklich, kontemplativ"). Dieses Stück unterscheidet sich wesentlich von den anderen, zum Einen durch seine ruhige Bewegung sowie durch die kaum wahrnehmbare Andeutung eines glockenartigen Klangs, der allmählich deutlicher wird. Dieser dient als Botschaft des Stücks und mündet schließlich in das unmissverständliche Bild einer Prozession (Solenne, ein zaghaftes D-Dur anstelle des anfangs noch verschleierten und versteckten und damit noch zaghafte d-Moll). Ein fast demonstrativer Marschrhythmus und eine ebenso klare Bewegungsdarstellung: ein Herannahen und ein lebhafter Höhepunkt, in einem klingenden Wirbel von glockenartigen Assoziationen... Ein Fest. Und ein langes Zurückweichen, ein Verlangsamten und Erlöschen der Bewegung. All dies poetisch, musikalisch gesättigt. Wohlklingend.

Neujahr ist wieder da (2018). Agitato (mit Aufregung). Schon von den ersten Takten an verströmt diese Musik eine freudige Erregung, Aufregung, festliche Ausgelassenheit, die reichlich mit den schwungvollen Klängen eines feierlichen Tanzes unterlegt ist. Auch hier hört man eine klare Verbindung zu Buchstaben und Geist der Barockmusik; ich persönlich fühle mich mit der Opulenz – und auch ein wenig mit der Prunkhaftigkeit und dem Prunk – der Klangwelt Georg Friedrich Händels verbunden. In diesem frühen Stadium wissen wir noch nicht, dass das helle, kräftige B-Dur die zentrale Tonart des gesamten Werks bleiben wird. Auch wissen wir noch nicht, wie beeindruckend die breiten skalenartigen Linien sind, die gelegentlich durch Triller ergänzt werden. Doch schon bald gesellt sich eine scheinbar kleine Bemerkung von außen hinzu – unprätentiöse Wiederholungen in der linken Hand, die auch Andeutungen von Farben aus anderen, nicht realisierten Tonarten einführen. Deren volle Bedeutung und Wirkung werden wir erst ganz am Ende des Stücks wahrnehmen. Tatsächlich gibt es keinen wirklichen Schluss – die kleinen Wiederholungen sind kurz, hängen nicht zusammen, verflüchtigen sich und verklingen.

Jānis Torgāns

Mir fällt kein anderer klassischer lettischer Künstler ein, der ein solches Gefühl der Ordnung und Ruhe vermittelt...

Reinis Birznieks

Georgs Pelēcis ist ein wichtiger Vertreter der lettischen Musikkultur. Nicht nur als Komponist, auch als Musikwissenschaftler, Lehrer und Pianist ist er tätig.

Pelēcis wurde am 18. Juni 1947 in Riga geboren. Er absolvierte das Emīls Dārziņš-Musikgymnasium, nachdem er das gesamte Studienprogramm vom Knabenchor bis zur Musiktheorie durchlaufen hatte. Zu seinen Mitschülern gehörten Pēteris Plakidis, Gidon Kremer, Philippe Hirschhorn und Pēteris Vasks. Seine weitere Ausbildung führte ihn an das Moskauer Staatskonservatorium, an dem er Komposition bei Prof. Aram Khachaturian studierte. Pelēcis kehrte mehrmals an dieses Konservatorium zurück, später als Forscher und Gelehrter der Polyphonie. Die Ergebnisse dieser Arbeit sind weltweit anerkannt. Seine Kenntnisse und seine Praxis wurden auch an den Universitäten von Oxford und Cambridge gelehrt.

Ein großer Erfolg Pelēcis' war sein Debüt in der Londoner Royal Albert Hall mit der Musik zu Roald Dahls *Jack and the Beanstalk*. Seine Kompositionen wurden auch beim Alternatива-Festival in Moskau, beim Kammermusikfestival Lockenhaus in Österreich, weltweit im Repertoire des Kammerorchesters Kremerata Baltica, beim Contemporary Classics in Armenien, Modern Composers in Malta, dem Mariinsky International Piano Festival in Sankt Petersburg, dem Musikforum Hradec Králové in der Tschechischen Republik, dem Siletz Bay Music Festival in Lincoln City (Oregon, USA) und vielen anderen Veranstaltungen aufgeführt.

Heute ist Pelēcis' Musik bei einer Vielzahl von Musikveranstaltungen zu hören, darunter auch im Ballett, und repräsentiert dabei ein sehr breites Spektrum an Genres und Themen. Neben lettischen Volksliedern und Gedichten hat er auch auf dem Gebiet des orthodoxen Gesangs und anderer spiritueller Bereiche gearbeitet und Homagen an bedeutende Persönlichkeiten aus verschiedenen Epochen und Kulturen komponiert. Im Mittelpunkt stehen dabei die Natur und der Mensch als Quelle und Ausdruck des Wohlklangs.

lmic.lv/pelecis

Pelēcis Musik spricht mich wirklich an und löst etwas Besonderes in mir aus. Sie macht mich glücklich.

Linda Leine

Linda Leine ist als Solistin, Kammermusikerin und Liedbegleiterin in ganz Europa erfolgreich. Sie spielte für Aufnahmen des lettischen Rundfunks, des NDR, des WDR, SWR und des BR.

Die Pianistin war Stipendiatin der Oscar und Vera Ritter-Stiftung, der Alfred Töpfer Stiftung F.V.S., der Ad Infinitum Foundation und der Claussen-Simon-Stiftung. Neben ihren Wettbewerbsfolgen als Solistin – sie gewann u.a. den Steinway Förderpreis – erhielt sie als Liedbegleiterin den 3. Preis in der Kategorie Liedduo beim Wettbewerb Franz Schubert und die Musik der Moderne. Linda Leine widmet sich einem umfangreichen klassischen Repertoire, aber auch zeitgenössischer Musik und war bereits in zahlreichen renommierten Konzertsälen und auf Festivals in Europa zu Gast. Sie begeistert sich für das Zusammenspiel verschiedener Künste und ergründet in ihren Projekten Musik mit Tanz und Film. Mit der Klarinettistin Anna Gāgane und dem Cellisten Kristaps Bergs spielt sie als Trio Fabel.

Ausgebildet wurde sie zunächst an der Rigaer Emīls Dārziņš Musikschule bei Ilze Treija, anschließend an der Jāzeps Vītols Lettischen Musikakademie bei Prof. Arnis Zandmanis. Sie setzte ihr Studium in Deutschland fort, bei Prof. Lilya Zilberstein und Prof. Burkhard Kehring an der Hochschule für Musik und Theater Hamburg. Anschließend lernte sie bei Prof. Konrad Elser im Masterstudiengang Solo-Klavier an der Musikhochschule Lübeck. Ihr Masterstudium und Konzertexamen im Duo an der Hochschule für Musik und Theater Rostock mit Prof. Hans-Peter und Volker Stenzl schloss sie mit Daria Marshinina mit Auszeichnung ab.

lindaleine.com

Visa mana radošā iedvesma nāk no mūzikas, no eifonijas kā ideāla atspulga jeb iemiesošanās ciltszemes. Tiešanās pēc šī ideāla ir svarīgākā manu darbu tēma.

Georgs Pelēcis

Man laimējies..., un tā visu dzīvi – nepelnīta laime.

Georgs Pelēcis sarunā ar Jāni Petraškeviču žurnālā *Rīgas Laiks*

Mūsu jaunais albums – **Georga Pelēča** (1947) klavierdarbi, kas vienojas ap gadalaiku tēmu. Šo gadalaiku ir seši (!) un kā brīvs, izkliežēts cikls tie tapuši ilgākā periodā – no 1977. līdz 2021. gadam, bet varbūt pat vēl vēlāk, ieraksta slīpēšanas gaitā... Komponista jaunrades universs – mūsu mūzikā nepieredzēti plaši, pat milzīgs un teju neaptverams. Taču viens kopjēdziens, rokraksta viena pamatiezīme, pasaulskatījuma atslēga te ir vieds, skaidrs, līdzsvarots un labskanīgs mūzikas risinājums. Tas ir tik iedarbīgs, tik konsekvents, tik pievilcīgs, ka jau agri Pelēča mūzikai raksturota (un pašraksturota) kā jaunā vienkāršība, jaunā konsonantā mūzika, jaunais konsonantisms. Un tam visam pāri un tajā visā neatņemami iekšā jēdziens EIFONIJA – labskanība, labskanīgums, harmonija (saskaņa). No gluži konkrētiem mūzikas elementāteorijas jēdzieniem premetā konsonanse–disonanse līdz pasaulsapjēgas un pasaulsizjūtas universālam tvērumam (līdzvars, sakārtotība, miers, stabilitāte – arī prieks un baudījums...).

Ielūkojoties Pelēča darbu sarakstā, diezgan ātri kā viena no patstāvīgām un pastāvīgām līnijām iezīmējas konkrētu dabas objektu klātbūtne. Piemēram, jasmīns, ceriņi, rododendri, lilijas (vai nu klasiskas, vai varbūt arī ūdensrozes vai gluži vienkārši kādi no daudzajiem zvaniņiem, pulkstenītēm plāvā, gan vispār neprecīzēti, neatšifrēti...), pienenes, kreimenes, peonijas, īri, kalla, roze... Vai diennakts ritējuma dažadas fāzes. Vai jau minētais gadalaiku aplis. Te pavismaz un gaužām reti sastopam kādas tradicionālās skaniskās zīmes (atskaitot varbūt reizumis asociācijas ar baroka mūziku vai polonēzes stilistiku). Nē, to gandrīz nav. Toties klausītājs tiek iegremdēts kādā nosacītā apziņas plūsmā, kuras ritējuma pulss (vai tā trūkums) raisās pēc saviem likumiem (vai pilnīgi bez jebkādiem skaidri jūtamiem noteikumiem) un mainās tik netverami kā aust diena vai ietumst nakts.

Jaungada mūzika (1977). Jaunais gads klāt! Ar baroka atbalsim un gadatirgus burzguļojošo rosmi, ar demonstratīvām paralēlām kvintām un komiskām viegli (psiholoģiski) sabremzētām uztaktīm (staccato). Tas viss – jau no paša sākuma, taču kopums vijas, mijas un mainās, un atgriežas un atjaunojas, un iekrāsojas paralēlā minora skānās. Un savs šiks ir priekšskāņu čiepstēšanā un ritma saskaldīšanā līdz pat gammveida virtenēm. Klāt! Biezāk, blīvāk un trauslāk, caurspīdīgāk. Ar regulāru akcentuāciju un kojetām sinkopēm un visa metroritma valā palaišanu... Visi priečajās. Un pašā noslēgumā – 12 taktis mazs pulksteņa kukū (smuki iezīmēts nošrakstā ar numerāciju 1.-12.). Dzidri, smalki, jauki, pacilājoši.

Pavasara mūzika (2021). Atšķirībā no allažīgās burzmas un raibulošanas vismaz pats sākums (bet arī izskana) lēnīga, it kā vērojoša, ar klusinātās čalošanas un tālumus iezīmējošu atsevišķu garskanu mijū (sempre ped.). Daudz domīga minorīguma, taču tas kliedēts ar plašuma apjautu. Ja mēģinu rast kādu pamatizjūtu, tad visdrīzāk apstājos pie gaidām. Arī kādas žanra saiknes varu sadomāt, taču tiešs mēģinājums stipri atgādinātu Prokrusta gultu. Jā, varu sajust fantāziju, poēmu, stāstījumu, impresijas, vēstījumu, introspekciju – taču visas šī asociācijas rezē, vienlaikus. Un vēl – telpiskuma apjoms, skāntelpas robežu izkliežēšana, atvērtība...

Vasaras mūzika (2017). Pamatiespaidu un vērojumi tādi paši vai stipri līdzīgi. Taču šī poēma-fantāzija vēl apjomīgāka, un acīmredzot tādēļ iekļauj vēl vairāk atšķirīgo elementu, lielāku (kur nu vēl lielāku!) brīvību un neparedzamību. Sākumā un noslēgumā skaidrāk manifestējas miminora emocionālā krāsa un pat nelielas dziedamas frāzes. Viena no tādām savu diatonisko satvaru apstiprina gan miminorā, gan dominorā – tik skaidri formulējumi kopumā tomēr ir retums. Lielāks svars un apjoms ir skaniskai akvarelēšanai – plūstamībai, vizējumam, arī miglojumam, plīvurtīklam. Un nebeidzamībai...

Rudens mūzika (2011). Viens no samērā retiem gadījumiem, kad autors dod vārdisku remarcu: *Tenero flessibile, pensoso* (brīvi tulkojot – maigā plūdumā, domīgi). Un arī apjomīgais melodisks tvērums – ar vismaz trim augšupvērstiem oktāvas lēcieniem, ko delikāti balsta astotdalnošu nerimtīgā tipināšana, – tomēr nav komponistam gluži ierasts. Savukārt konsekventā trīsbalsība liek uzskatīt faktūru par kādu starpstadiju starp polifono un homofono – kaut gan uzskatīt var un drīkst katrs, kā saprot un vēlas... Jauks poētisks rudēnīgums.

Ziemas mūzika (2015). *Pensoso* (domīgi, apcerīgi). Šīs skāndarbs ievērojami atšķiras no pārējiem ar savu kustības lēnīgumu, taču arī ar sākotnēji tikko jaušamu, bet pakāpeniski aizvien skaidrāk tveramu zvanu skanējuma mājienu. Tā ir šī vēstījuma fabula, kas noved pie jau skaidra procesijas tēlojuma (*Solenne*, nosacīts remažors sākotnēji vēl vairāk aizslēptā, aizplīvurotā reminora vietā – vēl vairāk nosacīti, protams). Gandrīz demonstratīvi izteikts solojuma ritms un tikpat skaidri izteikta kustības perspektīvas apspēle: tuvošanās un krāšna kulminācija zvaniņu asociāciju vidžinošajā virpulī... Svētki. Un ilgstoša attālināšanās, kustības salēninājums un dzisums. Tas viss poētiski, muzikāli piesātināti. Eifoniski.

Jaungads atkal klāt (2018). *Agitato* (satraukti). Tas ir priecīgs satraukums, svētku pacilātība, kas jau no pirmajām taktīm bagātīgi izstrāvo ar vērienīgām ceremoniālas dejas skānām. Arī šoreiz skaidri sadzirdama saikne ar baroka mūzikas garu un burtu; man personīgi raišas sakārība ar Georga Frīdriha Hendeļa skānu pasaules greznību un – arī nedaudz izrādišanos, dekoratīvismu. Šajā sākumposmā vēl nezinām, ka košais, stabilais sibermolmažors paliks galvenā, centrālā tonalitāte visā skāndarba garumā. Un arī plašo gammveida līniju iespāidīgums, ko reizumis vēl paspilgtina trillerā figūras. Jā, drīzumā vēl pievienojas it kā mazs komentārs no malas – nepretenciozas repetīciju formulas kreisās rokas partijā, kas iezīmē arī citu skānkārtiski tonālu krāsu nerealizētos mājienus. To jēgu un iedarbi pa īstam uztversim tikai pašās skāndarba beigās. Īsta noslēguma te nemaz nav – mazās repetīcijas paliek pusvārdā, uzkaras un izgaist.

Jānis Torgāns

Es nevaru iedomāties nevienu citu latviešu klasiki, kurš dotu tādu sakārtotības un miera izjūtu...

Reinis Birznieks

Georgs Pelēcis ir ļoti ievērojama un nozīmīga parādība latviešu un pasaules mūzikas kultūrā. Jā, tieši tā – jau agri un spilgti parādījies mūzikas laukā, viņš strauji izstaroja savu pārliecību, savus jaunrades principus un sasniegumus tāltālu akadēmisko žanru mūzikas globālajā arēnā. Vistiešāk kā labskaņas priesteris un reizumis arī ideologs. Taču arī kā plaši pazīstams mūzikas pētnieks un pedagogs, savpats pianists.

Georgs Pelēcīs ir rīdzinieks, dzimis 1947. gada 18. jūnijā. Viņš beidzis Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolas pilnu kursu no zēnu kora klases līdz mūzikas teorijas nodalai. Skolasbiedru vidū ir Pēteris Plakidīs, Gidons Krēmers, Filips Hiršhorns, Pēteris Vasks... Tālākceļš ved uz Maskavas Valsts konservatorijas kompozīcijas klasi pie prof. Arama Hačaturjana. Šajā konservatorijā jaunais komponists atgriežas vairākkārt – vēlāk jau kā polifonijas pētnieks, zinātnieks. Arī šī darba rezultāti gūst atzinību – pasaules muzikoloģijas aprindās. Zināšanas un prakses apstiprinātas vēl Oksfordas un Kembridžas universitātēs.

Bet mūzikas aprindās visskalākais panākums ir debija Londonas Karaliskajā Alberta zālē ar mūziku Roalda Dāla pasakai *Džeks un garā pupa*. Sacerējumi skanējuši un skan arī festivālā *Alternatīva* Maskavā, Lokenhauzas t. s. Krēmera festivālos Austrrijā, orķestra *Kremerata Baltica* repertuārā daudzviet pasaulei, *Contemporary Classics* Armēnijā, *Modern Composers* Malta, *Mariinsky International Piano* Sanktpēterburgā, *Music Forum Hradec Králové* Čehijā, *Silez Bay Music Festival* Linkolnsitijā ASV un daudzviet citur. Mūsdienās Pelēča mūzika dzirdama visdažādākajos mūzikas pasākumos (arī baleta jomā) ļoti plašā žanru diapazonā un ar visatšķirīgāko tematiku. Blakus latviešu tautasdziesmu un dzejas pasaulei te ir pareizticīgo dziedājumu lauks, arī citas garīgās jomas saskarsmes, veltijumi dažādu laikmetu un kultūru nozīmīgām personībām. Un daba un cilvēks kā eifonijas avots un izpausme.

lmic.lv/peleccis

Linda Leine ir latviešu jaunās paaudzes pianiste, kas jau agri tiekusies uz plašākiem ūdeņiem, atšķirīgākām straumēm un dzīlumiem. Arī viņa ir Dārziņskolas absolvente un studējusi Jāzepa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas klavieru nodaļā prof. Arņa Zandmaņa klasē. Tālāk jau meistarība spodrināta vairākās citās mācībiestaðēs: Rostokas Mūzikas un teātra augstskolā, Libekas mūzikas augstskolā, Hamburgas Mūzikas un teātra augstskolā, dažādās meistarklasēs un kursos. Un arī specializācija it kā šaurāka, bet tiešām īpašāka – kameransambļa muzicēšana gan klavieru duetā (četrtrocīgi un divām klavierēm), gan ar balsi, gan jaunākais uzsākums – trio *Fabel* ar klarnetisti Annu Gāgani un čellistu Kristapu Bergu. Par šo ansamblī stāstot, māksliniece pavēsta arī par sadarbību ar Georgu Pelēci: "Mēs pasūtījām komponistam skandarbu, spēlējām to, un es sapratu, ka tas ir kaut kas pasakains. Gluži jauns pieteikums ir arī pirmais lielais dubultalbums ar Georga Peleča gadalaikiem veltīto klavermūziku. Peleča mūzika ļoti uzrunā. Tā dara ar mani kaut ko īpašu, esmu ļoti laimīga, kad klausos to", saka pianiste. Māksliniece labprāt spēlē gan ļoti nozīmīgās lielpilsētu koncertzālēs, gan arī it kā pieticīgākās auditorijās, turklāt it bieži arī radiopārraidēs un televīzijas ierakstos – visplašākajai publikai.

lindaleine.com

Pelēča mūzika mani ļoti uzrunā.
Tā raisa manī kaut ko īpašu.
Esmu ļoti laimīga, kad to klausos.

Linda Leine

